

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Igora Belka a z členov JUDr. Ing. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcov: **1/ A.**, bytom L.L., **2/ A.**, bytom L.L., **3/ Ľ.**, bytom L.L., **4/ M.**, bytom L.L., žalobcovia 1/ až 4/ právne zastúpení JUDr. A., advokátom v D., proti žalovanému: **Katastrálny úrad Žilina**, Hollého č. 7, Žilina, za účasti: **1/ M.**, bytom L.L., **2/ M.**, bytom L.L., o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. Xo-24/2010-Hu zo dňa 22.9.2010, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/136/2010-85 zo dňa 17.5.2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky Krajského súdu v Žiline č. k. 20S/136/2010-85 zo dňa 17.5.2011 **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ trovy odvolacieho konania v sume 565,14 € k rukám ich právneho zástupcu JUDr. A., do desať dní od právoplatnosti rozsudku.

Účastníkom konania pod 1/ a 2/ náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom uvedeným vo výroku tohto rozhodnutia s použitím § 250j ods. 2 písm. a/ OSP zrušil a vrátil na ďalšie konanie rozhodnutie žalovaného č. Xo-24/2010-Hu zo dňa 22.9.2010 o zrušení prvostupňového rozhodnutia zn. X26/2008 zo dňa 7.4.2010, ktorým Správa katastra Tvrdošín rozhodla o oprave chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 1 písm. a/ zákona č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) tak, že zrušila zápis notárskej zápisnice N 8/73 NZ 9/73, registrovanej bývalým Okresným úradom v Tvrdošíne pod sp. zn. Z.-pvz č. X. na LV č. X., k.ú. L. a zároveň zapísala nehnuteľnosti z komasačného hárku č. 030, evidované na LV č. X. v k. ú. L., pôvodnému vlastníkovi M., nar. X., bytom L. č. 25. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcom 1/ až 4/ trovy konania vo výške 1 153,07 € a ostatným účastníkom konania náhradu trov nepriznal.

Krajský súd tak rozhodol potom, čo dospel k záveru, že zápis do katastra nehnuteľností pod Z., pod položkou výkazu zmien X., bol vykonaný v rozpore s verejnou listinou – notárskou zápisnicou, do ktorej bola pojatá darovacia zmluva medzi M. (nar. X.) a M. (nar. X.). Podľa krajského súdu bolo nesporné, že predmetom tejto darovacej zmluvy, okrem iného, vo vzťahu ku komasačnému hárku č. 030, bola len časť parciel vykomasovaných do tohto hárku a to len tá časť, ktorá bola pôvodne obsiahnutá v pozemnoknižnom protokole č. X. na meno darcu v 1/2. Preto ak správa katastra v roku 1997 záznamom Z. na základe žiadosti M.M. ako obdarovaného zapísala jeho ako výlučného vlastníka nehnuteľností všetkých pozemkov nachádzajúcich sa v komasačnom hárku č. 030, bol tento zápis vykonaný v rozpore s darovacou zmluvou. Komasačný hárak č. 030 sa skladal z protokolov X., X., X., X., no darovacia zmluva sa týkala len pozemkov uvedených v protokole č. X.. Preto krajský súd považoval za nevyhnutné, aby správa katastra tento nesúlad opravila a zrušila záznam Z. a teda aj LV, ktorý bol na základe uvedeného záznamu zavedený.

Krajský súd však v odôvodnení rozsudku zároveň konštatoval, že sa nestotožnil s druhým výrokom prvostupňového rozhodnutia, ktorým správa katastra zapísala všetky

dotknuté nehnuteľnosti z komasačného hárku č. 030 (evidované na LV č. X.) pôvodnému vlastníkovi M. st. a to z toho dôvodu, že predmetom darovacej zmluvy z roku 1974 bola časť komasačného hárku č. 030, konkrétne nehnuteľnosti obsiahnuté v protokole č. X.. Preto nemožno úplne negovať uvedenú zmluvu a prepísať späť na darcu aj tie nehnuteľnosti, ktoré nadobudol na základe darovacej zmluvy jeho syn. V takom prípade by totiž znovu nastal rozpor medzi notárskou zápisnicou ako verejnou listinou a zápisom v katastri nehnuteľností.

Podľa názoru krajského súdu preto žalovaný nesprávne právne posúdil vec, keď uviedol, že problém zápisu do katastra nehnuteľností záznamom Z. sa nedá vyriešiť opravou chyby v katastrálnom operáte podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona. Rozpor medzi verejnou listinou a zápisom v katastri totiž podľa krajského súdu jednoznačne je takou chybou, ktorú treba odstrániť postupom podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona.

S argumentáciou žalovaného, že nedošlo k zápisu darovacej zmluvy z roku 1973 dvakrát, lebo druhý zápis vychádzal z nehnuteľností zapísaných v poznámke na LV č. X., teda zapísané tam boli len pozemky identifikované podľa komasačného stavu, krajský súd nesúhlasil. Uviedol, že v poznámke na LV č. X. bolo uvedené, že išlo o pozemky v k. ú. L. na listine č. RI 232/73 zo dňa 19.11.1973; komasačný hárok č. 030 zapísaný pod Z. sa v tejto poznámke nenachádza, lebo tento ako celok ani nebol predmetom darovacej zmluvy. Zápisom v roku 1997 preto nebol vykonaný prepis poznámky na LV č. X. do stavu katastra nehnuteľností, ale šlo o zápis aj tých pozemkov v prospech M.M., ktoré v skutočnosti predmetom darovacej zmluvy neboli. Krajský súd dôvodil, že odkaz na darováciu zmluvu nemôže byť titulom na zápis vlastníckeho práva k tým pozemkom, ktoré predmetom zmluvy preukázateľne neboli.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie a žiadal rozsudok krajského súdu zrušiť tvrdiac, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, pretože nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav. Vyjadril názor, že postupom podľa rozsudku krajského súdu by došlo k hrubému zásahu do práv M.M., ktorého vlastnícke právo vyplývajúce z darovacej zmluvy bolo zapísané do evidencie nehnuteľností v roku 1974 na LV č. X. a do katastra nehnuteľností (aj keď nie úplne správne)

na LV č. X. v roku 1997. Podľa žalovaného možno vykonať opravu iba za predpokladu, že by bolo možné určiť predmet darovacej zmluvy a následne by sa dalo posúdiť, v akom rozsahu bola darovacia zmluva nesprávne zapísaná do katastra. Zdôraznil, že ak by postupoval podľa rozsudku krajského súdu, teda ak by zrušil zápis darovacej zmluvy v katastri, pri podaní určovacej žaloby by došlo k patovej situácii, pretože už v petite by bolo problematické určiť nehnuteľnosti, ktoré by mali byť jeho predmetom. Pre vyriešenie vzniknutého problému je preto podľa žalovaného nevyhnutné, aby darovacia zmluva ostala zapísaná v katastri, čo vytvorí priestor, z ktorého sa bude môcť odvíjať určovacia žaloba. Žalovaný napadol aj výrok o trovách, keď žiadal trovy konania pred krajským súdom žalobcom nepriznať z dôvodov hodných osobitného zreteľa, pretože podľa jeho názoru mali žalobcovia len formálny úspech.

Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhli rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedli, že žalovaný len zopakoval svoju argumentáciu obsiahnutú v jeho vyjadrení k žalobe, s ktorou sa krajský súd už vysporiadal a žiadne nové skutočnosti neuviedol. Dokonca v odvolaní nepriamo pripustil, že zápis darovacej zmluvy v roku 1997 nebol úplne správny. Zdôraznili, že správy katastra môžu zapisovať len vecné práva skutočne vyplývajúce z verejnej listiny a preto nemôže byť porušením práv M.M., ak správa katastra upraví zápis darovacej zmluvy v súlade s jej predmetom. K odvolaniu žalovaného voči priznaniu trov konania poukázali na svoj úspech v konaní (§ 250k ods. 1 OSP) a na to, že v konaní neboli preukázané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by im nemali byť trovy priznané v plnej výške.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 246c ods. 1 OSP v spojení s § 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 OSP a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 13. decembra 2011 po tom, čo deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk najmenej päť dní vopred (§ 156 ods. 1 a 3 OSP).

Z obsahu spisu krajského súdu, ktorého súčasťou bol aj administratívny spis žalovaného, vyplýva, že správa katastra ako prvostupňový správny orgán rozhodnutím zn. X26/2008 zo dňa 7.4.2010 vydaným podľa § 59 ods. 1 písm. a/ katastrálneho zákona zrušila zápis notárskej zápisnice N 8/73 NZ 9/73, registrovanej bývalým Okresným úradom v Tvrdošíne pod sp. zn. Z.-pvz č. X. na LV č. X., k. ú. L. a zároveň zapísala nehnuteľnosti z komasačného hárku č. 030, evidované na LV č. X. v k. ú. L., pôvodnému vlastníkovi M., nar. X., bytom L. č. X.. V rozhodnutí správa katastra konštatovala o. i. aj to, že vykonala zápis ROEP v k. ú. L. dňa 8.1.2010, PVZ 2/10, výsledkom ktorého bolo aj zrušenie všetkých tzv. „hluchých“ LV, teda aj LV č. X..

Účastník M. ml. napadol uvedené rozhodnutie odvolaním, na základe ktorého ho žalovaný zrušil s odôvodnením, že vo veci je potrebné podať určovaciu žalobu k sporným nehnuteľnostiam, pretože predmet daru špecifikovaný v notárskej zápisnici N 8/73 NZ 9/73 je sporný, nakoľko v k. ú. L. sa v súčasnosti používa komasačný a nie pozemnoknižný operát.

Žalobcovia sa žalobou doručenou krajskému súdu dňa 9.11.2010 domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia veci na ďalšie konanie. Argumentovali tým, že do komasačného hárku č. 030 sa pri komasácii brali podiely M., ktoré vlastnil v PK vložkách č. X., X., X. a X.. Pre neidentickosť PK parciel s novými komasačnými parcelami museli byť darom prevedené nehnuteľnosti zapísané na tzv. „hluché“ LV na meno M.M. ako obdarovaného zo zmluvy a to v podiele $\frac{1}{2}$ a bez uvedenia konkrétnych parciel, pričom do poznámky bolo vnesené, že tento LV bol zriadený pre PK vl. č. X.. Na základe žiadosti M.M. z roku 1997 mu boli na základe priloženej identifikácie komasačných parciel z hárku 030 zapísané v celosti všetky parcely na novozaložené LV č. X., čím podľa žalobcov správne orgány porušili § 42 katastrálneho zákona, pretože zápis vykonali v rozpore s darovacou zmluvou spísanou formou notárskej zápisnice. Preto bolo podľa ich mienky rozhodnutie správy katastra o oprave chyby v katastrálnom operáte správne.

Predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu o zrušení žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného č. Xo-24/2010-Hu zo dňa 22.9.2010, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania

skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného i prvostupňové rozhodnutie správy katastra, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými námietkami účastníkov konania a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného.

Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že krajský súd sa zaoberal všetkými námietkami účastníkov konania a pokiaľ dospel k záveru o potrebe zrušiť rozhodnutie žalovaného a vrátiť mu vec na ďalšie konanie a odvolacie dôvody žalovaného neboli relevantné, bolo potrebné rozhodnutie súdu považovať za správne. V postupe krajského súdu nezistil odvolací súd žiadne pochybenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia krajského súdu a dôvody v ňom uvedené si osvojuje ako svoje vlastné s poukazom na § 246c ods. 1 veta prvá v spojení s § 219 ods. 2 OSP. Odvolací súd len konštatuje, že odvolanie žalovaného sa neodlišovalo od jeho argumentácie, s ktorou sa súd prvého stupňa v plnom rozsahu vysporiadal a jeho skutkové zistenia aj právne závery sú vecne správne.

Podľa § 59 ods. 1 katastrálneho zákona správa katastra aj bez návrhu

- a) opraví údaje katastra, ak sú v rozpore s verejnou listinou alebo s inou listinou, alebo s výsledkami prešetrovania zmien údajov katastra, alebo s výsledkami revízie údajov katastra,
- b) v súčinnosti s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví v katastrálnej mape chybné zakreslené hranice pozemkov,
- c) v súčinnosti so štátnymi orgánmi, obcami, notármi, ako aj s vlastníkmi a inými oprávnenými osobami opraví údaje katastra spôsobené chybami v písaní a počítaní a inými zrejmyimi nesprávnosťami v písomných vyhotoveniach právnych úkonov, vo verejných listinách a v iných listinách.

Z pripojeného spisového materiálu je zrejmé, že komasáciou v roku 1946 boli v prospech M. vykomasované pozemky na hárkú č. 030 a to z pozemkov PK vl. č. X., X., X., X. a to v podiele 1/2. Darovacou zmluvou, spísanou formou notárskej zápisnice zo dňa 19.11.1973, pod č. N 8/73 a NZ 9/73, daroval svojmu synovi M. ml. nehnuteľnosti zapísané

v pozemkovej knihe vo vložkách č. X., X., X., X., X. a tiež vo vl. č. X., ktorá bola zahrnutá do komasačného hárku č. 030. Na základe darovacej zmluvy bol vykonaný v katastri zápis PVZ č. 2/74. Parcely z PK vložiek č. X., X., X., X. a X. boli identifikované dňa 22.8.1972 ako parcely E-KN č. X. a X. a zapísané na LV č. X. v prospech M.M. **Zvyšné darované pozemky – parcely z PK vložky č. X., boli zapísané ako neidentické do poznámky na LV č. X. („hluché“ LV) v prospech M.M. Dňa 27.4.1997 požiadal M. ml. o zápis darovacej zmluvy N 8/73 NZ 9/73 do katastra nehnuteľností a k žiadosti pripojil identifikáciu parciel z celého komasačného hárku 030, na základe čoho bol pre žiadateľa vytvorený nový LV č. X., kde bol tento pod č. Z., PVZ X., dňa 9.5.1997 zapísaný ako vlastník všetkých nehnuteľností z celého komasačného hárku č. 030.**

Podľa odvolacieho súdu je z notárskej zápisnice (darovacej zmluvy) - na rozdiel od názoru žalovaného - predmet daru jasný a zrozumiteľný. Okrem iných nehnuteľností (zapísaných a identifikovaných už v roku 1974, teda nie sporných) boli predmetom daru pozemky obsiahnuté v PK protokole č. X., ktorý bol súčasťou komasačného hárku č. 030 a to v ½. Ďalšie pozemky z uvedeného komasačného hárku (PK protokoly č. X., X. a X.) predmetom daru otca synovi neboli. Teda ak došlo v roku 1997 k zápisu všetkých nehnuteľností na komasačnom hárku č. 030 a navyše v celosti na M.M., stalo sa tak jednoznačne v rozpore s darovacou zmluvou.

Odvoláciu námietku žalovaného, že ak by sa mal správny orgán riadiť rozsudkom krajského súdu, nešlo by o opravu chyby ale o jej vytvorenie a zároveň o zásah do vlastníckych práv M.M., nemožno považovať za relevantnú. Zapísaný stav po roku 1973 korešpondoval s obsahom darovacej zmluvy a chybu urobil v roku 1997 pri zápise správny orgán, keď na základe predloženej identifikácie parciel vykonal zápis všetkých pozemkov obsiahnutých pôvodne v komasačnom hárku č. 030, nielen toho, ktorý bol jeho súčasťou a bol vedený ako PK protokol č. X. na „hluchom“ LV č. X. Tento stav je v zrejmom rozpore s obsahom notárskej zápisnice (darovacej zmluvy), teda verejnej listiny a spôsobil ho správny orgán, preto bolo nevyhnutné postupovať v zmysle zákonného ustanovenia § 59 a odstrániť túto chybu v katastrálnom operáte.

Nemožno sa stotožniť ani s námietkou žalovaného, že je potrebné ponechať tento chybný zápis, čím by sa do budúcnosti vytvoril priestor, z ktorého sa bude môcť odvíjať určovacia žaloba. Súd v preskúmovacom konaní nemôže prihliadať na to, že medzičasom došlo v k.ú. L. k ukončeniu ROEP, jeho zápisu a v súvislosti s tým aj k zrušeniu všetkých „hluchých“ LV, teda aj LV č. X., na ktorom bol pôvodne vedený pre M.M. protokol č. X., ani na skutočnosť, že v súčasnosti sa (podľa žalovaného) v k.ú. L. používa komasačný a nie pozemkovoknižný operát. Nemožno totiž prehliadnuť a tolerovať chybu a zjavné porušenie právnych predpisov správnym orgánom, ktoré zasahuje do práv a oprávnených záujmov iných osôb, len preto, že je „výhodnejšie“ pre určitý subjekt. Keďže došlo k pochybeniu správou katastra, ktorá vykonala zápis práv tak, že jednému účastníkovi priznala viac práv, ako mu vyplýva z verejnej listiny, nemožno nechať tento stav nepovšimnutý a „vytvárať priestor“ pre určovaciu žalobu. Predmetom súdneho prieskumu správneho rozhodnutia na základe správnej žaloby je totiž zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, v tomto prípade zákonnosť zrušujúceho rozhodnutia žalovaného a po zistení, že žalovaný nepostupoval správne a v súlade so zákonom, keď zrušil rozhodnutie o oprave chyby v katastrálnom operáte, lebo podľa jeho názoru na postup podľa § 59 katastrálneho zákona neboli dané predpoklady a podmienky, nemožno jeho rozhodnutie ponechať v platnosti. Ďalšie usporiadanie vlastníckych vzťahov k dotknutým nehnuteľnostiam však nemožno riešiť v rámci preskúmovacieho správneho konania.

Odvolačí súd preto zhodne s názorom krajského súdu považoval rozhodnutie žalovaného za vydané na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 250j ods. 2 písm. a/ OSP) a preto bolo potrebné ho zrušiť a vrátiť mu vec na nové konanie. Úlohou správnych orgánov bude odstrániť rozpor opravou chyby v katastrálnom operáte a to zrušením nesprávneho zápisu - zápisu všetkých nehnuteľností z komasačného hárku č. 030 v celosti na M.M., lebo tento stav je v rozpore s obsahom notárskej zápisnice – darovacej zmluvy, ktorej predmet nie je sporný.

Žalovaný sa odvolal aj proti výroku krajského súdu o trovách konania tvrdiac, že žalobcovia mali len formálny úspech a preto tu boli dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov konania.

Podľa § 250k ods. 1 OSP ak mal žalobca úspech celkom alebo sčasti, súd mu proti žalovanému prizná právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu trov konania. Ak bolo rozhodnutie správneho orgánu zrušené z dôvodu podľa § 250j ods. 3, súd žalobcovi prizná úplnú náhradu trov konania. Môže tiež rozhodnúť, že sa náhrada trov celkom alebo sčasti neprizná, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Odvolačí súd považoval aj výrok krajského súdu o trovách za správny, pretože ako to vyplýva z petitu a argumentácie žaloby zo dňa 27.10.2010, žalobcovia sa domáhali zrušenia rozhodnutia žalovaného a vrátenia mu veci na ďalšie konanie z dôvodov, s ktorými krajský súd súhlasil a pre ktoré ich žalobe vyhovel a rozhodnutie žalovaného správneho orgánu zrušil. Žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie trov konania žalobcom, ktorí mali plný úspech v konaní, podľa odvolacieho súdu neboli dané. Žalovaný nenapadol výšku a jednotlivé položky priznaných trov a z tohto dôvodu sa nimi odvolací súd nezaoberal.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 2 OSP potvrdil.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania vychádzal z § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP, keď úspešným žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške 565,14 € v súlade s vyhláškou MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Priznaná náhrada trov pozostáva z dvoch úkonov právnej služby (§ 14 ods. 2 písm. a/ ... 164,67 € a § 14 ods. 1 písm. b/ vyhl. ... 247 €), vypočítanej v súlade s § 11 ods. 4 vyhl. a zníženej o 50% v súlade s § 13 ods. 2 vyhl., ďalej z prislúchajúceho režijného paušálu podľa § 16 ods. 3 vyhl. po 7,41 € a zo zvýšenia o 20%-nú DPH podľa § 18 ods. 3 vyhl.

Právny zástupca žalobcov 1/ až 4/ si podaním doručeným súdu dňa 12.12.2011 uplatnil aj odmenu za tretí úkon právnej služby – účasť na pojednávaní pred odvolacím súdom dňa 13.12.2011, k tomu prislúchajúci režijný paušál, náhradu za stratu času, náhradu cestovných výdavkov a zvýšenie týchto položiek o 20%-nú DPH, no vzhľadom

ku skutočnosti, že vyhlásenia rozhodnutia sa nezúčastnil, odvolací súd mu náhradu týchto trov nepriznal.

Žalovanému zákon priznanie náhrady trov konania neumožňuje a účastníci 1/ a 2/ si trovy konania neuplatnili, ani im v tomto konaní žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 13. decembra 2011

JUDr. Igor Belko, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Ľubica Kavivanovová